

Kooskõlastatud
 "27" veebruar 1965.a.
 A.Punnar
 unustustehnika insener

Kinnitan
 "2" märstil 1965.a.
 dots.J.Tammeorg
 TRÜ teadusala pro-
 rektor

Ohutustehniline instruksioon

Juhised elavhõbedaga töötamisel.

Elavhõbedal on tugev mürgine toime. Organismi mürgistamine toimub peamiselt elavhõbede aurude sissehingamisel.

Elavhõbede aaurud kergesti adsorbeeruvad ja kondenseeruvad poorsetel materjalidel (lubjaseinad, puuesemed jne.) kus- kohalt hiljem aarustudes mürgistab õhku.

Töötamisel elavhõbedaga tuleb jälgida:

- 1) Ruumides, kus teostatakse töid elavhõbedaga, peavad lagi ja seinad olema kaetud õli- või nitrovärviga, põrand - linoleumiga.
- 2) Ruumide temperatuur ei või ületada 18°C.
- 3) Elavhõbede puhastamine, destilleerimine, ümbervalamine jne. tuleb tingimata teostada spetsiaalselt elavhõbede toodeks kohandatud ja hea ventilatsiooniga varustatud ruumis.

Töid seadeldistega, mis sisaldavad elavhõbedat vähe ja on ümbrusest isoleeritud võib teostada harilikus labora- tooriumis. Seadeldiste alla tuleb paigutada vastavad plekist vannid, et vältida elavhõbede laialipaiskumist avarii korral.

- 4) Lahtise elavhõbede niivooga seadeldised tuleb üles seada tõmbekappi.
- 5) Baromeetrite ja manomeetrite avatud nõusse tuleb elav- hõbedale valada elavhõbede aarustumise vältimiseks 1 - 2 cm paksune vee või puhta glütseriini kiht.
- 6) Juhuslikel elavhõbede laialipaiskumisel tuleb hoolikalt kokku korjata kõik elavhõbede tilgakesed. Selleks kasuta- takse vaakumpumbaga ühendatud pipetti või amalgameeritud vasktraati. Kokkukorjatud elavhõbedat ei või valada kana- lisatsiooni torustikku.
- 7) Rangelt on keelatud elavhõbedat võtta kätte või suuga imeda pipetti.
- 8) Elavhõbede säilitamiseks tuleb kasutada paksuseinalisi tihedalt suletavaid keraamilisi pudeleid mahuga mitte üle 0,5 l.
- 9) Elavhõbede degaseerimiseks kasutatakse 3% naatrium polü- sulfiidi lahust, mis valmistatakse 5-10% naatriumsulfiidi lahuse keetmisel koos väavliga. Nõude puhastamiseks kasu- tatakse kroomsegu ja peale selle loputatakse 2,5% joodi lahusega (30% kaaliumjodiidi lahuses).

Koostas: J.Raudsepp
 Anorgaanilise keemia kat.

Tartu Ülikooli Raamatukogu
 ARHIIVKOGU